

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku M. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.
o prawo do emerytury pomostowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 lipca 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 23 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2015 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanego organu rentowego – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 6 października 2014 r., zmieniającego decyzję organu rentowego z dnia 16 kwietnia 2014 r., i przyznającego wnioskodawcy M. M. prawo do emerytury pomostowej od dnia 18 lutego 2014 r. (pkt 1) oraz stwierdzającego odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt 2).

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że ubezpieczony spełnił przesłanki do ustalenia mu prawa do emerytury pomostowej, wynikające z ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.), ponieważ jego praca na statkach żeglugi morskiej była

pracą w warunkach szczególnych wymienioną w punkcie 23 załącznika do tej ustawy, a także w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) - dział VIII poz. 4. Wnioskodawca był członkiem załogi tych statków jako pracownik, wykonując osobiście pracę podporządkowaną członka załogi statku morskiego w żegludze międzynarodowej, świadcząc pracę w ramach stosunku pracy. Przypadające przed dniem 15 listopada 1998 r. okresy zatrudnienia obywateli polskich za granicą u pracodawców zagranicznych, o ile opłacano za nich składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce, są okresami składkowymi (art. 6 ust. 2 pkt 1d ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887). W konsekwencji ubezpieczonemu należało doliczyć te okresy zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, co oznaczało, że spełnił on wymaganie przepracowania 15 lat w warunkach szczególnych.

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną w całości pełnomocnik organu rentowego, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 49 i art. 51 w związku z art. 2 pkt 2 i 3, oraz art. 3 i 4 ustawy o emeryturach pomostowych, polegające na przyjęciu, że ubezpieczony spełnił wymóg posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych z uwzględnieniem okresów pracy wykonywanej za pośrednictwem M. u armatorów zagranicznych, co w konsekwencji doprowadziło do wadliwego ustalenia mu prawa do emerytury pomostowej „w sytuacji, gdy marynarz zatrudniony poza granicami kraju oraz opłacający we własnym zakresie (dobrowolnie, a nie obowiązkowo) składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu kontraktów zawartych z zagranicznymi armatorami - nie jest pracownikiem w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, a ponadto prawo do emerytury pomostowej, czyli prawo do nowego świadczenia jest możliwe jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy w warunkach szczególnych można zakwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów”.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę

zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik organu rentowego wskazał na istotne zagadnienie prawne oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości w praktyce „czy wobec treści art. 2 ust. 2 i 3 oraz art. 3 ust. 1 i 2, art. 4 oraz 49 ustawy o emeryturach pomostowych można zaliczyć do okresów pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ustawy, okres pracy marynarza, wykonywanej u armatora zagranicznego na podstawie skierowania przez zakład nie będący jego pracodawcą, lecz pośrednikiem”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa i jego prawidłowego stosowania. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania zagadnienia prawnego, także przytoczenia jego podstaw (konkretnych przepisów prawnych), wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 Nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841), przy czym podstawa taka nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii sformułowanego zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a skarżący nie przytoczył istotnych okoliczności uzasadniających zmianę utrwalonej judykatury (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPIUS – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5). Tymczasem podobne problemy

prawne jak wskazywane w skardze kasacyjnej były już przedmiotem wyroków Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r. (II UKN 500/00, OSNP 2003 nr 10, poz. 258); z dnia 27 kwietnia 2010 r. (II UK 328/09, OSNP 2011 nr 19 - 20, poz. 261); z dnia 12 marca 2010 r. (II UK 286/09, OSNP 2011 nr 17 - 18, poz. 237) oraz z dnia z dnia 25 czerwca 2010 r., II UK 76/10 i z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 5/10 (dotychczas niepublikowanych). W orzeczeniach tych Sąd Najwyższy konsekwentnie przyjmuje, że okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach u pracodawcy zagranicznego na podstawie skierowania upoważnionej polskiej instytucji kierującej pracowników do pracy za granicą, za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce, mogą być uznane za składkowe okresy ubezpieczenia na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o emeryturach i rentach z FUS, natomiast począwszy od tej daty, okresy zatrudnienia u pracodawców zagranicznych mogą być uznane za składkowe okresy podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w Polsce, jeżeli zostały opłacone za nie składki - art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2010 r., II UK 329/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 262). Podobne stanowisko zajął także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 5/10, (niepublikowany), dotyczącym zaliczenia okresów pracy marynarza kierowanego do prac za granicą u armatorów zagranicznych, które zostały uznane za okresy wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Wszystkie te okoliczności uwzględnił Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku, szczegółowo uzasadniając swoje stanowisko.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.